

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอน ระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดขอนแก่น

Factors affecting the decision on purchasing the local fabric products of Primary School Teachers In Educational Area 1, KhonKaen Province

ณัฐพงศ์ สินทร^{1*}, ชัยชาญ วงศ์สามัญ¹ และ ประภัศร เกียรติสุนนท์¹

Nattapong Sintorn^{1*}, Chaicharn Wongsamun¹ and Prapatsorn Kiatsuranont¹

บทคัดย่อ: การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดขอนแก่น เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามครูผู้สอน จำนวน 185 คน ในเดือนมีนาคม-เดือนเมษายน พ.ศ. 2561 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS เพื่อหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ F-test ผลการศึกษา พบว่า ด้านผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุดทุกประเด็นได้แก่ คุณภาพของผ้า สีของผ้า รูปแบบและลวดลายผ้า ความประณีตของการทอผ้า เครื่องหมายรับรองคุณภาพ และความมีชื่อเสียงของแหล่งผลิตผ้า ด้านราคามีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุดทุกประเด็น ได้แก่ ราคาเหมาะสมเมื่อเทียบกับคุณภาพ สามารถต่อรองราคาได้ มีป้ายราคาแจ้งชัดเจน และมีการกำหนดราคาที่แน่นอนด้านการจัดจำหน่ายมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุดทุกประเด็น ได้แก่ แหล่งจำหน่ายมีร้านค้าให้เลือกหลากหลาย ร้านจำหน่ายมีสินค้าให้เลือกมากมายการจัดสินค้าง่ายต่อการเลือกซื้อ การต้อนรับและการอธิบายของพนักงานขาย และการจัดตกแต่งร้านมีความสวยงาม ด้านการส่งเสริมการตลาดมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุดทุกประเด็น ได้แก่ การมีส่วนลดพิเศษ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ของรัฐให้ใช้ผ้าไทย มีสินค้าแถม และการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ และด้านสังคมมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุดทุกประเด็น ได้แก่ ต้องการรักษาเอกลักษณ์ความเป็นไทย เพื่อใช้งานประเพณีและงานมงคลต่าง ๆ เหมาะที่จะเป็นของฝากผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือ นโยบายของรัฐบาลในการรณรงค์ให้ใช้ผ้าไทย สมาชิกในชุมชนหรือสมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อการซื้อผ้า เพื่อนร่วมงานมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผ้า และซื้อผ้ามาเป็นเครื่องแต่งกายเนื่องจากแฟชั่น และมีผลต่อการตัดสินใจในระดับน้อย 1 ประเด็น การใส่ผ้าพื้นเมืองเป็นการบ่งบอกฐานะทางสังคมนอกจากนี้ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์สอน รายได้และค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองแตกต่างกัน มีการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในบางประเด็น

คำสำคัญ: เครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมือง, ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา

ABSTRACT: The objectives of this research were to study the factors affecting the decision on purchasing the local fabric products of primary school teachers in Primary Educational Service Area Office 1 (PESAO), Khon Kaen province. Data collection used questionnaires to 185 teachers in March to April 2018. SPSS for Windows was used for analysis to determine the frequency, percentage, mean, minimum, maximum, standard deviation, T-test, and F-test. The results of research revealed that the factors affecting the decision on purchasing the local fabric products

¹ สาขาวิชาการส่งเสริมการเกษตรและเกษตรเชิงระบบ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ขอนแก่น 40002
Faculty of Agriculture, Khon Kaen University, Khon Kaen, Thailand 40002

* Corresponding author: tonutt67@gmail.com

of primary school teachers in high level on issues including quality, colors, product patterns, meticulously processing, hallmark, famously of products resources, good price with quality, can be bargaining prices, show price tags, price is fixed, variety of shops in products selling place, variety products, good organize for easy selection products, welcoming and explains of staffs, good decoration, special discount price promotions, government campaigns for use local clothe products, give premium products, media extensions, to keep identity of Thai, use for cultural and ceremonies, for souvenirs, government campaigns to use local cloth products, community or family members influence to use local cloth products, colleagues influence to decision purchasing local cloth products, and bought local cloth products as a fashion item. And factors affect to decision to bought local cloth products in low level on issues in wearing it as a specified social status. In addition comparison factors affecting local cloth products purchasing decision of the local cloth costumes of teachers showed that the teachers who had sex, age, teaching experience, income and expenditure for bought local cloth products were different. There was affect to local cloth products purchasing decision that significant difference on some issues.

Keywords: local fabric products, Primary School Teachers

บทนำ

ผ้าถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เพราะผ้าเป็นหนึ่งในปัจจัยสี่ นอกเหนือจากอาหาร ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค ผ้าทอได้เกิดขึ้นในทุกภูมิภาคของประเทศไทยมาช้านาน มีกรรมวิธีในการทอที่ประณีตละเอียดอ่อน ทำให้เกิดลวดลายบนผืนผ้าในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งที่ซับซ้อนและไม่ซับซ้อน ซึ่งเกิดจากภูมิปัญญาของผู้ทอและสภาพแวดล้อมธรรมชาติที่พบเห็น ผ้าทอนอกจากจะนำมาเป็นเครื่องนุ่งห่มแล้ว ยังได้ถูกนำมาใช้ในงานพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น การเกิด การบวช การแต่งงาน ตลอดจนการตาย เป็นต้น อีกทั้งยังเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงฐานะของผู้สวมใส่หรือแสดงถึงสถานะทางสังคมของผู้นั้น (วัฒนะ, 2555)

จังหวัดขอนแก่นเป็นแหล่งผลิตผ้าพื้นเมืองที่มีคุณภาพ มีการส่งเสริมการผลิตผ้าพื้นเมืองเพื่อเป็นเอกลักษณ์ลายผ้า เฉพาะท้องถิ่นนั้น ๆ มีอัตลักษณ์อันโดดเด่นชัดเจน มีคุณค่า มีความสวยงาม และสร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดเป็นอย่างมาก นอกจากนั้นยังมีการส่งเสริมให้หน่วยงานราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่อยู่ในจังหวัดขอนแก่นใช้ผ้าพื้นเมือง โดยได้นำเอาผ้าพื้นเมืองที่ผลิตขึ้น มาใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันเป็น มีการสวมใส่ผ้าไทยหรือผ้าพื้นเมืองทุกวันศุกร์ สวมใส่ผ้าพื้นเมืองในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและงานประเพณีตามท้องถิ่น ไม่ว่า

จะเป็นบุคลากรทางการศึกษา ครูหรืออาจารย์ต่างก็นำผ้าพื้นเมืองที่เป็นผลผลิตจากภูมิปัญญาของคนในท้องถิ่นต่าง ๆ มาใช้เป็นเครื่องแต่งกาย กระทรวงวัฒนธรรม (2558) รายงานว่า รณรงค์ส่งเสริมให้นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่อยู่ในประเทศไทยสวมใส่ผ้าไทยหรือแต่งกายผ้าไทยอย่างพร้อมเพรียงกัน ตามนโยบายส่งเสริมค่านิยมด้านการรักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันดีงาม ตามค่านิยมหลักคนไทย 12 ประการ เพื่อร่วมอนุรักษ์ และส่งเสริมให้คนไทยหันมาใส่ผ้าไทย ผลักดันผ้าไทยร่วมสมัยสู่สากล อันเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมภูมิปัญญา ด้านสิ่งทอของไทย ด้วยการนำเสนอผ่านทางการแต่งกาย ดังนั้นสถานศึกษาที่อยู่ในจังหวัดขอนแก่น จึงได้ให้ความสำคัญกับเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองกันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะโรงเรียนได้มีการรณรงค์ให้ครู บุคลากร และนักเรียนแต่งกายด้วยชุดผ้าพื้นเมืองหนึ่งวันในหนึ่งสัปดาห์ (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดขอนแก่น, 2558)

การที่สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญกับเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูนั้น เป็นการแสดงออกถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นการปลูกฝังให้เด็กรุ่นใหม่มีความรักความเข้าใจในศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านวัฒนธรรมการแต่งกายด้วยชุดผ้าพื้นเมือง ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่รณรงค์ให้สวมใส่ผ้าพื้นเมือง ทั้งยังเป็นการเผยแพร่คุณค่าผ้า

ไทยและเอกลักษณ์การแต่งกายออกสู่สายตาประชาคมโลก ครูผู้สอนจึงเป็นกลุ่มเป้าหมายที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลได้ เนื่องจากครูถือเป็นแม่พิมพ์ของชาติ สามารถเป็นแบบอย่างแก่เยาวชนและบุคคลทั่วไปทั้งด้านความรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตามมารยาทไทย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่การปฏิบัติตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย และเป็นแบบอย่างที่ดีในการแต่งกาย อีกทั้งครูผู้สอนยังมีส่วนสนับสนุนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ไปด้วย การแต่งกายของครูผู้สอนในระดับประถมศึกษาจึงเป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียนและนักเรียนสามารถนำไปปฏิบัติตามได้ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น, 2560)

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดขอนแก่น จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจบางประการของครูผู้สอน 2) สภาพการใช้เครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอน 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอน 4) เปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอนที่มีลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการที่แตกต่างกันเพื่อให้ทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ สภาพการใช้ผ้าพื้นเมือง และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมือง อย่างแท้จริงในด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านสังคม และเพื่อเป็นข้อมูลให้กับเกษตรกรกลุ่มผู้ทอผ้าในการผลิตและพัฒนาผ้าพื้นเมืองให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และผลักดันให้เกิดการแปรรูปผ้าพื้นเมืองเป็นสินค้าที่หลากหลายยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการผลิตก่อให้เกิดอาชีพและรายได้ทำให้เกษตรกรหรือชุมชน มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

วิธีการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 จังหวัดขอนแก่น จำนวน 185 ราย ที่ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) จากครูผู้สอนจำนวน 1,966 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามครูผู้สอนในระหว่างเดือนมีนาคม-เดือนเมษายน 2561 ได้แบ่งปัจจัยที่มีต่อการตัดสินใจออกเป็น 5 ด้าน จำนวนรวม 27 ประเด็น คือ 1) ด้านผลิตภัณฑ์ แยกเป็น 6 ประเด็น 2) ด้านราคา แยกเป็น 4 ประเด็น 3) ด้านการจัดจำหน่าย แยกเป็น 5 ประเด็น 4) ด้านการส่งเสริมการตลาด แยกเป็น 4 ประเด็น และ 5) ด้านสังคม แยกเป็น 8 ประเด็น วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS เพื่อประมวลหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ F-test โดยกำหนดค่าคะแนนระดับผลต่อการตัดสินใจเป็น 3 ระดับ ได้แก่ มาก, น้อย และไม่มีต่อการตัดสินใจ มีค่าคะแนนเท่ากับ 3, 2 และ 1 ตามลำดับ และใช้ค่าเฉลี่ยจัดระดับเป็นช่วงคะแนนเพื่อแปลความหมายระดับผลต่อการตัดสินใจดังนี้ ค่าเฉลี่ย 2.34-3.00, 1.67-2.33 และ 1.00-1.66 หมายถึง มีผลต่อการตัดสินใจระดับมาก, น้อย และไม่มีผลต่อการตัดสินใจตามลำดับ

ผลการศึกษาและวิจารณ์

สภาพพื้นฐานทางสังคมและทางเศรษฐกิจ

พบว่า ครูผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 58.9 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 45.8 ปี ร้อยละ 62.7 สมรสแล้ว มีประสบการณ์สอนเฉลี่ย 19.2 ปี ร้อยละ 62.7 ได้รับตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ ส่วนสภาพพื้นฐานเศรษฐกิจของครูผู้สอน ร้อยละ 52.4 รายได้มากกว่า 25,000 บาท/เดือน ร้อยละ 31.9 มีรายได้พิเศษจากการประกอบอาชีพต่ำกว่า 5,000 บาท/เดือน และมีความง่ายในการซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองเฉลี่ย 8,674.05 บาท/ปี

สภาพการใช้เครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของ
ครูผู้สอน พบว่า ครูผู้สอน มีประสบการณ์ใช้เครื่อง
แต่งกายผ้าพื้นเมืองเฉลี่ย 15.0 ปี ร้อยละ 63.8 ชอบ
เครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองที่เป็นผ้าไหม นิยมสีชมพู
ร้อยละ 42.7 ชอบรูปแบบการทอเป็นผ้ามัดหมี่ ลาย
นกยูง ร้อยละ 86.5 ชอบลักษณะการทอแบบทอมือ
ย้อมด้วยสีธรรมชาติ ร้อยละ 62.7 ชอบซื้อเสื้อ
พื้นเมือง ร้อยละ 35.7 ซื้อที่ร้านขายผ้าไหมไทย มี
ความถี่ในการซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองเฉลี่ย
7.63 ครั้ง/ปี และมีเหตุผลที่ซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้น
เมือง คือ เพื่อใช้ในงานเทศกาล/พิธีต่าง ๆ รองลงมา
เพื่ออนุรักษ์สืบสานศิลปวัฒนธรรมไทย และเพื่อตอบ
รับนโยบายของโรงเรียนในการรณรงค์ให้ใช้ผ้าไทย

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่ง กายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอน

1) ด้านผลิตภัณฑ์ พบว่า มีผลต่อการตัดสินใจ
ซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอน ในระดับ
มากทุกประเด็น ได้แก่ คุณภาพของผ้า สีล้นของผ้า
รูปแบบและลวดลายของผ้า ความประณีตของการ
ทอผ้า เครื่องหมายรับรองคุณภาพ และความมีชื่อ
เสียงของแหล่งผลิตผ้าเนื่องจากครูผู้สอนให้ความสำคัญ
ด้านผลิตภัณฑ์เป็นเกณฑ์หลักในการตัดสินใจ
ซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมือง โดยเน้นของความ
ประณีต คุณภาพ ความสวยงาม และสีล้นของผ้า
เป็นต้น ดังนั้นทุกประเด็นจึงมีผลต่อการตัดสินใจอยู่
ในระดับมาก

2) ด้านราคา พบว่า มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ
เครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอน ในระดับมาก
ทุกประเด็น ได้แก่ ราคาเหมาะสมเมื่อเทียบกับ
คุณภาพ สามารถต่อรองราคาได้มีป้ายราคาแจ้ง
ชัดเจน และมีการกำหนดราคาที่แน่นอน เนื่องจากครู
ผู้สอนเห็นว่าราคาของเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองมี
ราคาที่เหมาะสมกับคุณภาพผ้า ไม่ถูกและไม่แพงจน
เกินไป สามารถพูดเจรจาต่อรองราคากับผู้ขายได้และ
สามารถรับราคาที่จำหน่ายได้ อีกทั้งการซื้อเครื่อง
แต่งกายผ้าพื้นเมืองมีความคุ้มค่า คุ้มราคากับผู้ซื้อ
ดังนั้นทุกประเด็นจึงมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับ
มาก

3) ด้านการจัดจำหน่าย มีผลต่อการตัดสินใจ
ซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอน ในระดับ
มากทุกประเด็น ได้แก่ แหล่งจำหน่ายมีร้านค้าให้
เลือกหลากหลาย ร้านจำหน่ายมีสินค้าให้
เลือกมากมาย การจัดสินค้าง่ายต่อการเลือกซื้อ
การต้อนรับและการอธิบายของพนักงานขาย และ
การจัดตกแต่งร้านมีความสวยงามเนื่องจากครูผู้สอน
เห็นว่าการซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองหาซื้อได้ง่าย
มีช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลาย มีร้านค้าที่ให้
เลือกซื้อมากมายหลายที่ สะดวกต่อผู้ซื้อ อีกทั้งยังมี
ตัวอย่างให้ดูประกอบในการตัดสินใจซื้อ ดังนั้นทุก
ประเด็นจึงมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

4) ด้านการส่งเสริมการตลาด พบว่า มีผลต่อ
การตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครู
ผู้สอน ในระดับมากทุกประเด็น ได้แก่ การมีส่วนลด
พิเศษ การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ของรัฐให้ใช้ผ้าไทย
มีสินค้าแถม และการโฆษณาผ่านสื่อต่าง ๆ เนื่องจาก
ครูผู้สอนเห็นว่าด้านการส่งเสริมการตลาดเป็นสิ่ง
ดึงดูดใจให้มาซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมือง โดยเห็น
จากการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ มีการ
ลดราคา การแถมสินค้าในการซื้อ ทำให้มีความสนใจ
และมีแรงดึงดูดใจให้มาซื้อผ้าเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นทุก
ประเด็นจึงมีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

5) ด้านปัจจัยสังคม พบว่า มีผลต่อการตัดสินใจ
ซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอน ใน
ระดับมาก 7 ประเด็น ได้แก่ ต้องการรักษาเอกลักษณ์
ความเป็นไทย เพื่อใช้งานประเพณีและงานมงคล
เหมาะที่จะเป็นของฝากผู้ใหญ่บุคคลที่เคารพนับถือ
นโยบายของรัฐบาลในการรณรงค์ให้ใช้ผ้าไทย
สมาชิกในชุมชนหรือสมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อ
การใช้ผ้า เพื่อนร่วมงานมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อ
ผ้า และซื้อผ้ามาเป็นเครื่องแต่งกายเนื่องมาจาก
แฟชั่น และมีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้า
พื้นเมือง ในระดับน้อย 1 ประเด็น ได้แก่ การใส่ผ้า
พื้นเมืองเป็นการบ่งบอกฐานะทางสังคมเนื่องจากครู
ผู้สอนเห็นว่าการแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมือง
เป็นการแสดงออกถึงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมของ
ท้องถิ่น และเป็นแบบอย่างปลูกฝังให้เด็กรุ่นใหม่
มีความรัก ความเข้าใจในศิลปะ ประเพณีและ

วัฒนธรรมท้องถิ่นผ่านวัฒนธรรมการแต่งกายด้วยชุดผ้าพื้นเมือง ทั้งยังเป็นการเผยแพร่คุณค่าผ้าไทยและเอกลักษณ์การแต่งกายออกสู่สายตาประชาคมโลก ดังนั้นทุกประเด็นจึงมีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก

จากภาพรวมผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอนพบว่า ปัจจัยมีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอนในระดับมากทั้ง 5 ด้านสอดคล้องกับ จงกล (2549) รายงานว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ คือ ความสวยงามของลวดลายและสีสันของผ้าไหม ด้านราคา คือ ราคามีความเหมาะสมเมื่อ

เทียบกับคุณภาพ ด้านการจัดจำหน่าย คือ การจัดวางสินค้าง่ายต่อการซื้อ ด้านการส่งเสริมการตลาด คือ มีส่วนลดพิเศษ มีของแถม และด้านสังคม คือ เพื่อใช้ในงานประเพณีและงานมงคล เหมาะสมที่จะเป็นของฝากผู้ใหญ่ บุคคลที่เคารพนับถือ และมีบางประเด็นที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองในระดับน้อย ได้แก่ การใส่ผ้าพื้นเมืองเป็นการบ่งบอกฐานะทางสังคม และสอดคล้องกับ เกรียงเกณท์ (2550) รายงานว่า ปัจจัยส่วนผสมทางการตลาดส่วนใหญ่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในระดับมาก ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด

Table 1 Factors influencing the purchase decision for primary teachers

Factors influencing the purchase decision	Mean	S.D.	Classification for influencing the purchase decisions
1. Products	2.76	0.43	High Level
1.1 the quality of the fabric	2.99	0.10	High Level
1.2 Color of fabric	2.92	0.27	High Level
1.3 Patterns and patterns of fabric	2.88	0.38	High Level
1.4 Fineness of weaving	2.86	0.44	High Level
1.5 Quality label	2.53	0.69	High Level
1.6 The reputation of fabric production	2.38	0.74	High Level
2. Price	2.80	0.46	High Level
2.1 Appropriate price compared to quality	2.87	0.36	High Level
2.2 To be able to negotiate price	2.85	0.38	High Level
2.3 There is a clear price tag.	2.76	0.55	High Level
2.4 There is a fixed price.	2.71	0.57	High Level
3. Distribution	2.81	0.40	High Level
3.1 Sources of supply There are a variety of shops.	2.89	0.33	High Level
3.2 Shop has a wide selection.	2.86	0.34	High Level
3.3 Easy to buy.	2.83	0.39	High Level
3.4 Reception and description of sales staff	2.82	0.42	High Level
3.5 The decoration of the shop is beautiful.	2.65	0.55	High Level
4. Marketing promotion	2.55	0.59	High Level
4.1 Special Discounts	2.69	0.52	High Level
4.2 Public Relations Campaign for Thai Textiles	2.63	0.57	High Level
4.3 To have a free product	2.46	0.64	High Level
4.4 Advertising through media	2.43	0.66	High Level
5. Social Factors	2.57	0.57	High Level
5.1 Want to preserve Thai identity?	2.83	0.39	High Level
5.2 To use the sacred and sacred.	2.79	0.44	High Level
5.3 Suitable for mature adults respect	2.76	0.51	High Level
5.4 Government policy in campaign to use Thai fabrics	2.75	0.50	High Level
5.5 Community members or family members have influence on the use of cloth	2.48	0.63	High Level
5.6 Affiliates influence buying decision Fabric	2.38	0.72	High Level
5.7 Buy fabric as fashion apparel	2.35	0.70	High Level
5.8 Putting on local fabrics is an indication of social status.	2.22	0.72	Low Level

ผลการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ ประสบการณ์สอน รายได้ และค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองแตกต่างกัน พบว่ามีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองแตกต่างกัน โดยครูผู้สอนที่มีเพศหญิงอายุมากกว่า 55 ปี ประสบการณ์สอน มากกว่า 20 ปี รายได้ มากกว่า 25,000 บาท และมีค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองไม่เกิน 5,000 บาทมีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองสูงกว่ากลุ่มอื่น ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูผู้สอนกลุ่มดังกล่าวเน้นความประณีตของการทอผ้าและเครื่องหมายรับรองคุณภาพผ้าเป็นปัจจัยหลักในการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมือง เพื่อให้เหมาะสมกับราคาซื้อและคุณภาพของผ้าที่ได้มาใช้งาน นอกจากนี้ยังมีความสวยงามมีอายุการใช้งานยาวนานขึ้นทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายซึ่งสอดคล้องกับวิถีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สรุป

ผลการศึกษาในภาพรวมสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองของครูผู้สอนในระดับมากทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านผลิตภัณฑ์ คือ ความประณีต ความสวยงามของลวดลายและสีสันของผ้า ด้านราคา คือ ราคามีความเหมาะสมเมื่อเทียบกับคุณภาพ ด้านการจัดจำหน่าย คือ การจัดวางสินค้าง่ายต่อการซื้อ ด้านการส่งเสริมการตลาด คือ มีส่วนลดพิเศษ มีของแถม และด้านสังคม คือ เพื่อให้ในงานประเพณี /งานมงคลต่าง และพบว่า ครูผู้สอนที่มี เพศ อายุ ประสบการณ์สอน รายได้ และค่าใช้จ่ายในการซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองแตกต่างกัน มีระดับผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องแต่งกายผ้าพื้นเมืองแตกต่างกัน ดังนั้นเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดการฝึกอบรมความรู้ในการผลิตผ้าพื้นเมืองให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตผ้า เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการผลิตผ้าพื้นเมืองให้มี

ความประณีต ความละเอียด ความสวยงามเพิ่มขึ้น และควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมในด้านของรูปแบบการทอ ออกแบบลวดลายผ้า และสีผ้าพื้นเมืองให้ทันสมัย รวมถึงมีการตรวจสอบขั้นตอนการผลิตผ้าทุกขั้นตอน เพื่อให้ได้ผ้าพื้นเมืองที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้บริโภคทุกเพศทุกวัย และตรงตามที่มาตรฐานกำหนด

คำขอบคุณ

ขอขอบพระคุณครูผู้สอนระดับประถมศึกษาเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่นเขต 1 ที่อนุเคราะห์ให้ในการให้ข้อมูลในการทำการศึกษาอิสระแก่ข้าพเจ้า ตลอดจนระยะเวลาการเก็บข้อมูล ทำให้รายงานการศึกษาอิสระประสบความสำเร็จและมีความสมบูรณ์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงวัฒนธรรม. 2558. รณรงค์แต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าขึ้น. <https://bit.ly/2FPI2hc>. ค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2560
- วัฒนธรรม จุฑาภิบาล. 2555. ผ้าทอกับชีวิตคนไทย. โครงการวิจัย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- เกรียงเกณท์ จันทะวงศรี. 2550. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกซื้อผ้าไหมของผู้บริโภคในเขตอำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. รายงานการศึกษาค้นคว้า ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จงกล ผิดดำ. 2549 .ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ผ้าไหมของข้าราชการ กรณีศึกษา: อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต บร.ม. (สาขาวิชาการตลาด) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต.
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดขอนแก่น. 2558.โครงการรณรงค์ให้ชาวขอนแก่นใช้ผ้าไทย. <https://bit.ly/2G2gq7l>. ค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2560.
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น. 2560.ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. <https://bit.ly/2DAitM9v>. ค้นเมื่อ 28 พฤศจิกายน 2560.